

DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O ZBIRKAMA KORISNICIMA

ANDREW ROBERTS
Muzej Londona, London
Ujedinjeno Kraljevstvo

Povlastica je sudjelovati na ovoj konferenciji jer sam bio predsjedavajući CI-DOC-a kada se odbor posljednji put susreo u ovoj regiji, u Ljubljani, u Sloveniji, u rujnu 1993. Na konferenciji iz 1993. rad slovenskih muzeja prezentirali su Gregor Moder, Marjeta Mikuž, Alenka Simikič i drugi. Branka Šulc govorila je o situaciji u hrvatskim muzejima, a Ecaterine Geber i Pavel Jirásek o razvoju u Rumunjskoj i Republici Češkoj (Međunarodni savjet za muzeje, Međunarodni komitet za dokumentaciju, 1993.).

Ovaj rad obrađuje odnos korisnika i informacija o zbirnkama te važnosti razumijevanja korisnika i udovoljavanja njihovim željama. Mnogi su muzeji proširili raspon korisnika informacija o zbirnkama i povećali kvalitetu usluga koje se nude tim korisnicima. Muzeji su proširili svoje usluge i više nisu koncentrirane na interne korisnike i istraživače i dali su prednost široj publici u pristupu informacijama. Među njima su škole, učenici i šira javnost. U radu se analiziraju različite kategorije korisnika, tipovi informacija bitnih korisnicima i načini na koje se te informacije mogu iskoristiti. Razmatraju se dva primjera iz Muzeja Londona, a odnose se na moje iskustvo bivšeg upra-

vitelja Odjela za informacije. Riječ je o internom projektu omogućavanja pristupa muzejskoj Zbirci keramike te stakla i partnerski projekt razvijanja nacionalnog izvora o migracijama u Englesku. U to je uključena rasprava o važnosti očuvanja informacija o zbirnkama i o potrebi da se te informacije temelje na uobičajenim standardima.

KORISNICI I NJIHOVE POTREBE

Navedene su četiri sastavnice odnosa između muzeja i korisnika informacija o zbirnkama (Ashby, McKenna i Stiff, 2001., str. 22-25.; Udruga dokumentacija muzeja, 1992.; Roberts, 1985., str. 25-26.; Roberts i Light, 1980., str. 44-45.):

- kategorije korisnika;
- tipovi informacija;
- različito korištenje informacija;
- različiti načini pružanja pristupa informacijama.

U tablici 1. navedeno je šest širokih kategorija korisnika. Osoblje muzeja, upravna tijela, revizori i drugi profesionalci mogu zatrebati pristup širokom rasponu informacija, uključujući upravljanje zbirnkama i detalje o povijesti. Može im zatrebati pristup internom sustavu i datotekama, direktno ili preko posrednika poput informatičara ili kustosa. Istraživačima također može zatrebati pristup raznovrsnim informacijama, uključujući javne podatke o upravljanju zbirnkama. Možda će željeti obaviti složeno pretraživanje i pogledati povijesne podatke. Vjerojatno će korisnici iz javnih medija - kao što su novinari i urednici - htjeti brži pristup specifičnim resursima, poput slike. Učiteljima i predavačima koji su odgovorni za obrazovanje i učenje trebat će pristup kontekstualnim informacijama zapakiranim u prikladan materijal za potrebe

predavanja, ali će se možda htjeti koristiti primarnim kataloškim detaljima i slikama, kao što će to možda htjeti i učenici, studenti i pojedinci u strukturiranom programu učenja. Konačno, opća javnost i neformalni učenici mogu imati širok spektar interesa, uključujući želju da pretražuju slike, zapise i arhiv kako bi zadovoljili svoj interes. Posljednjih je godina posebna pozornost pridana ulozi muzejskih informacija kako bi se podržalo učenike uključene u formalno i neformalno obrazovanje (v. npr. Konferenciju ravnatelja nacionalnih muzeja, 1999. i 2000.).

Jedno od ključnih pitanja o kojemu treba razmisliti prije razvijanja web resursa utemeljenoga na zbirkama jest potreba za definiranjem potencijalnih korisnika i prilagođavanje resursa njihovim interesima. Prioriteti mogu uključivati podršku istraživačima, općoj javnosti ili obrazovnim grupama. Glavni interes istraživača najvjerojatnije će biti fleksibilnost pri traženju i pregledavanju detaljnih kataloga i slika. Javnost i korisnike koji žele obrazovanje više će zanimati kombinacija kontekstualnih informacija, slika i osnovnih kataloških informacija, poput povijesti zbirke i mogućnosti pretraživanja njezinih glavnih tema.

osoblje muzeja, revizori i drugi profesionalci
istraživači
javni mediji i drugi prenositelji vijesti
obrazovanje i predavači
korisnici koji žele obrazovanje, grupe specijalista i pojedinci koji usavršavaju svoje znanje kroz život
široka javnost, neformalni učenici, posjetitelji

Tablica 1. Korisnici izvora informacija o zbirkama

Korisno je razlikovati četiri glavna tipa informacija o zbirkama koje su bitne korisnicima (tabl. 2.). Primarne informacije o pojedinim predmetima ili grupama predmeta mogu obuhvaćati široke opisne, povijesne i upravljačke podatke koji se nalaze u katalogima ili arhivima metapodataka. Ti se podaci sastavljaju od trenutka kada muzej postane svjestan predmeta, i naknadno, tijekom njegova života u muzeju. Vjerodostojne informacije mogu biti važne za mnoge različite predmete, kao što su zapisi o ljudima, organizacijama, mjestima, događajima i temama. Digitalni resursi o predmetima u zbirci mogu sadržavati digitalne slike i digitalne audiodatoteke. Kontekstualne informacije pojačavaju primarne informacije, poput umjetnikova komentara ili povijesti događaja.

primarne kataloške informacije
vjerodostojne informacije
digitalni resursi
kontekstualne informacije

Tablica 2. Vrste izvora informacija o zbirkama

Informacije o zbirkama mogu se koristiti na velik broj načina (tabl. 3.). Prva ključna upotreba je ova za unutarnje upravljanje zbirkama, zaštitu i odgovornost, u kojoj su bitni kataloški podaci poput lokacije pohrane, procjene, konzervacije, uvjeta nabave i referentne slike. Druga je upotreba arhiva o zbirci, u kojoj se povijesna važnost predmeta bitno umanjuje ako ne možemo dokazati podrijetlo predmeta i potvrditi informacije o njegovoj upotrebi. Treći tip uporabe je potpora istraživanju i upitima osoblja i drugih korisnika, pri čemu detalji poput autora predmeta, datuma, klasifikacije, povijesti i povijesnog konteksta mogu biti vrlo važni. Posljed-

nja je kategorija primjena informacije o zbirkama u projektima poput izložbi, galerijskih fundusa, uključujući fotografije i multimedijske vodiče, publikacija, obrazovnih resursa i web resursa.

upravljanje zbirkama, sigurnost i odgovornost
povijesni arhivi
izvor za istraživanja i opće upite
razvoj izložbi, galerijskih dobara, publikacija, obrazovnih resursa, web resursa, itd.

Tablica 3. *Upotrebe informacija o zbirkama*

Drugo što trebamo uzeti u obzir jest pitanje s kojom namjerom muzej mora pružiti pristup informacijama o zbirkama (tabl. 4.). Svaka se od tih metoda dostave podataka može gledati kao reorganizacija ili prenamjena pripadnih informacijskih izvora. Jedan je način omogućavanje pristupa informacijama unutar galerije ili susjednoga referentnog područja metoda kao što su fotografije, tiskani vodiči, audio i interaktivni vodiči te korištenje *online* sustavom. Korisnici mogu biti šira javnost, istraživači s različitim rasponom očekivanja i zahtjeva, ali glavni fokus teme još se uvijek ostvaruje u galeriji. Drugi je način omogućavanje pristupa u neutralnom referentnom području, dalje od specifične galerije ili izložbe, npr. u knjižnici. Pritom je veća vjerojatnost da će korisnik biti učenik ili istraživač i da će njihov interes biti usmjeren prema zbirkama muzeja i tematskim područjima. Muzeji također mogu osigurati pristup informacijama o zbirkama putem weba, baza podataka, virtualnih izložbi i drugih resursa. Korisnik tih informacija može planirati posjet

muzeju ili ih samo pregledavati. Može promatrati izložke određenog muzeja uz one drugih kulturnih institucija i njegov se interes može protezati od istraživanja do obične znatiželje. Daljnji je pristup uvrštavanje informacija u referentne proizvode, poput knjiga ili CD-ROM-ova, u kojima interesi korisnika također mogu varirati.

galerije i referentna područja galerija
područja istraživanja
web, <i>online</i> izložbe
referentni proizvodi (knjige, CD-ROM-ovi)

Tablica 4. *Pristup informacijama o zbirkama*

ONLINE PRISTUP ZBIRCI KERAMIKE I STAKLA MUZEJA LONDONA

Uvod

Tema prve analize korištenja informacija o zbirkama jest razvoj pristupa Zbirci keramike i stakla Muzeja Londona. Zbirka sadržava 26.000 predmeta regionalne, nacionalne i međunarodne važnosti, koji odražavaju cijeli spektar društva, uključujući svakodnevne predmete i luksuzne primjerke. Predmeti vrlo dobro prikazuju razvoj keramike i staklenih proizvoda u kontekstu činjenice da je London središte narodne i međunarodne trgovine te inovativnih rješenja i u svjetlu dugotrajnog programa akvizicije Muzeja. Mnogi su predmeti pribavljeni prije početka znanstveno-arheoloških iskopavanja, kada su nalaznici čitavih predmeta poticani na darivanje predmeta Muzeju. Ti predmeti nadopunjuju nalaze iskopavanja, koji pak tvore odvojenu zbirku unutar Muzeja.

Veći dio Zbirke je pohranjen u Muzeju od 1970-ih, kada je Muzej izgrađen. U listopadu 2001. Zbirka se morala zapakirati u 1 500 kutija i preseliti u muzejsko vanjsko spremište, jer je originalna čuvaonica pretvorena u izložbeni prostor. Nakon toga Muzej je planirao projekt pružanja fizičkoga i *online* pristupa te poboljšanja uvjeta javnog pristupa Zbirci. Muzeju je 2002. fond *Designation Challenge Fund* kojim upravlja Vijeće muzeja, knjižnica i arhiva (Museums, Libraries and Archives Council - MLAC) donirano 150.000 funta (otprilike 225.000 eura) za pokriće troškova tog projekta.

Projekt je trajao od 2003. do 2004., kada je jedna od prostorija spremišnog centra opremljena suvremenim sustavom osvjetljenja, uređene su nove prostorije za pohranu i Zbirka je raspakirana, reorganizirana, katalogizirana, digitalizirana i uključena u nove cjeline (www.museumoflondon.org.uk/ceramics/pages/project.asp).

Informacijski resursi dobiveni tijekom rada dodani su internoj bazi podataka Muzeja (Multi MIMSY). Razvijena je nova web stranica kojom je omogućen pristup tim informacijama i drugim podacima o Zbirci, a koja je namijenjena istraživačima, učenicima i specijaliziranim grupama (www.museumoflondon.org.uk/ceramics) (sl. 1. i 2.). Nakon završetka projekta interna baza podataka i web stranica sadržavale su 26.000 kataloških zapisa, 13.000 digitalnih slika, 800 tematskih zapisa, 100 zapisa o publikacijama, 200 autorskih zapisa i međupoveznice s informacijskim resursima. Web stranica sadržavala je kontekstualne informacije o svakom pojedinom glavnom elementu Zbirke.

Ciljani korisnici Zbirke

Zbirka je, i prije projekta, imala dobro utemeljenu grupu korisnika-istraživača, ali je angažiranje šire javnosti bilo ograničeno. Korisnici-istraživači su bili arheolozi, povjesničari umjetnosti i dizajneri te specijalisti za keramiku i primijenjenu umjetnost. Izravne zahtjeve za informacijama obrađivala su dva kustoska odjela Muzeja. Korisnici su se, također, mogli služiti širokim rasponom publikacija u kojima je Zbirka obrađena i koje su poslužile kao vitalni izvor informacija. Muzeji diljem svijeta bili su zainteresirani za posudbu Zbirke.

Kao rezultat projekta zamišljeno je da će se Zbirkom više koristiti:

- osoblje Muzeja Londona i drugih muzeja, za razvoj stalnih postava, povremenih izložbi, publikacija i posudbi;
- istraživači, postdiplomanti i arheolozi;
- studenti koji pišu radove i disertacije;
- obrazovne i profesionalne grupe (kao što je Engleski krug keramičara) i večernje škole;
- šira javnost.

Zamišljeno je da projekt omogućuje Muzeju aktivno promicanje Zbirke i pružanje *online* informacija o predmetima na svojoj web stranici, predočujući je tako brojnijoj publici.

Reorganizacija i razvoj informacija o Zbirci

Cilj upravljanja informacijama bila je izrada sveobuhvatog skupa kataloških zapisa, digitalnih podataka i popratnih informacija koje bi odražavale važnost Zbirke, mogle biti korištene i razvijane u budućnosti kao interni resurs i koje bi bile dostupne putem web sučelja.

Zapisi u bazi podataka o pojedinim predmetima bili su na osnovnoj razini inventarnog opisa prije samog projekta. To je bilo u nerazmjeru s bogatstvom informacija o mnogim predmetima uvrštenim u velik broj publikacija (npr. Adams, 1987.; Adams i Redstone, 1981.; Evans, Ross i Werner, 1995.; Green, 1999.; Jackson, 1996.; Marsh, 1981.; Pearce, Lakin i Edwards, 1992. i Vince, 1985.). Zapisi su tijekom realizacije projekta poboljšani uvrštavanjem podataka iz tih publikacija. Dodatno, glavna polja u arhivi u potpunosti su pregledana, standardizirana i ažurirana kao sastavni dio procesa raspakiravanja. Projektni tim i glavni kustosi provjerili su i revidirali ključna polja i dodali sažete opise. Za najbitnije grupe unutar Zbirke stručnjaci i kustosi pregledali su arhive i dodatno ih ažurirali.

Izrada digitalnih slika također je uključena u proces raspakiravanja. Muzej je uredio jednostavni priručni studio za digitalizaciju u sklopu čuvaonica. Tijekom rada osoblje je odlučivalo zaslužuje li predmet jednu ili više digitalnih slika, te je zadržan na fotografiranju prije no što je stavljen na policu.

Stručnjak za digitalizaciju u projektnom timu na temelju nacionalnih smjernica ustanovio je standarde za slike, organizirao tijek rada i slikao većinu predmeta. Procesirao je primarne TIFF slikovne datoteke i napravio niz JPEG formata za upotrebu u internom sustavu i na web stranici te je arhivirao svaku datoteku. Stručnjak za digitalizaciju i informatičar stvorili su metapodatke za slike i uključili ih u bazu podataka. Do kraja projekta 13.000 slika povezano je na 12 500 kataloških zapisa (kako pokazuje A27744 na sl. 2.).

Interni sustav Muzeja ima upravljački modul, koji odvaja dijelove za informacije o temama, publikacijama, ljudima i organizacijama. Tematski dio ima 800 zapisa o glavnim grupama keramike i stakla Zbirke. Postojeći izvori istraživanja uključeni su u bazu podataka i stvoreni su unosi za šire grupe korisnika. Ti su zapisi povezani s kataloškim zapisima o Zbirci (postoji 17.500 takvih poveznica). Slično je organiziran dio koji se odnosi na publikacije – postavljeno je 100 zapisa o ključnim publikacijama o keramici i staklu, relevantnima za zbirke. U primjerima u kojima je publikacija citirala pojedine predmete u Zbirci, publikacija i kataloški zapisi su povezani, uključujući specifične detalje citata (postoji 2.500 takvih poveznica). Dio koji se odnosi na osobe i organizacije sadržava 200 osnovnih zapisa o glavnim autorima predmeta u Zbirci (pojedinci i tvrtke).

Web pristup

Projektni je tim u početnoj fazi planiranja projekta raspravljao o strukturi i ciljevima web stranice. Složili su se da razrade jednu stranicu kao dio glavne muzejske stranice, koja bi bila relevantna javnosti, učenicima i istraživačima te naglašavala pristup glavnim kataloškim i digitalnim resursima. Pregledane su stranice sličnih muzeja, osobito onih koji su dobili jednaku financijsku pomoć. Iz toga su izvučene korisne smjernice za pristup koje su trebale biti primijenjene za ovu zbirku.

Za razvoj stranice bio je zadužen muzejski interni informatički tim. To je bila prednost u usporedbi sa zapošljavanjem vanjskih stručnjaka za obavljanje tog posla: informatički tim mogao je graditi stranicu na sustavima i vještinama

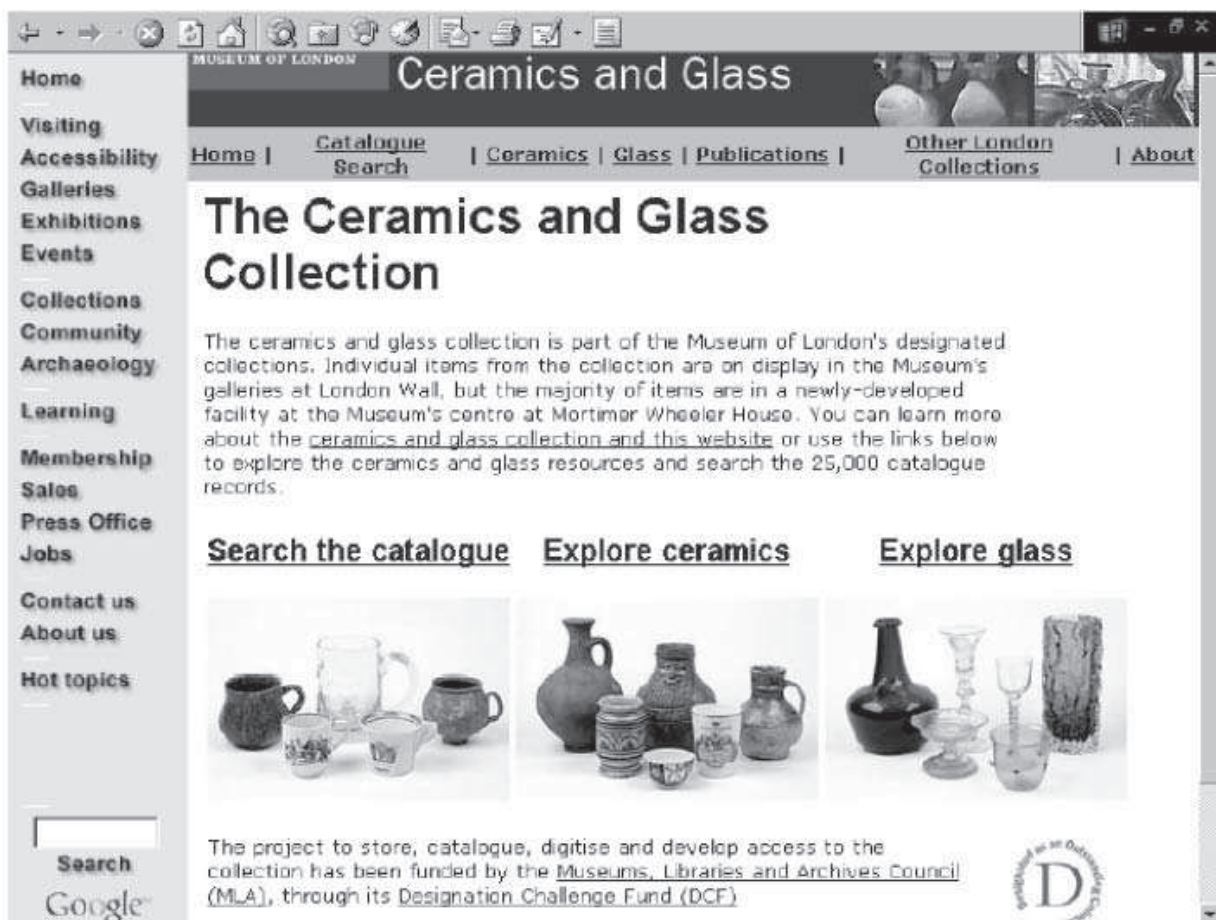
korištenima na prijašnjim projektima, usko surađivati s projektnim timom, razviti interne vještine i raditi s internom bazom podataka na koju su imali izravan pristup. Model sustava počinje procesom prikupljanja, koji uzima informacije iz interne baze podataka (Multi MIMSY) i drugih internih izvora. Te se informacije restrukturiraju u bazi podataka projekta. Prednji ulaz stranice omogućuje pristup bazi podataka preko ASP sučelja.

Web model sam se po sebi razvijao kako je projekt napredovao. Koncept je tada evaluiran, s općim korisnicima i specijalistima na određenom broju sastanaka. To je pomoglo u objašnjavanju ideja i poticanju tima da obrati pažnju na pristup primarnim kataloškim zapisima i slika-

ma. Stranica je razvijena u posljednjim fazama projekta. Pokazalo se vrlo korisnim da informatičko i projektno osoblje zajedno radi i unapređuje koncepte tijekom rada.

Konačni dizajn stranice predvidio je veze između sekcije za katalog, keramiku i staklo, te veze među autorima i publikacijama koje su utemeljene na internom katalogu i upravljačkim modulima, a koje podržavaju dodatne kontekstualne informacije o Zbirci i projektu (sl. 1.). Učinkovitost stranice i dalje će se procjenjivati tijekom idućih godina, a zapisi će se ažurirati kako se mijenjaju informacije u internom sustavu.

U godini nakon objavljivanja web resursa stranica se pokazala popularnom

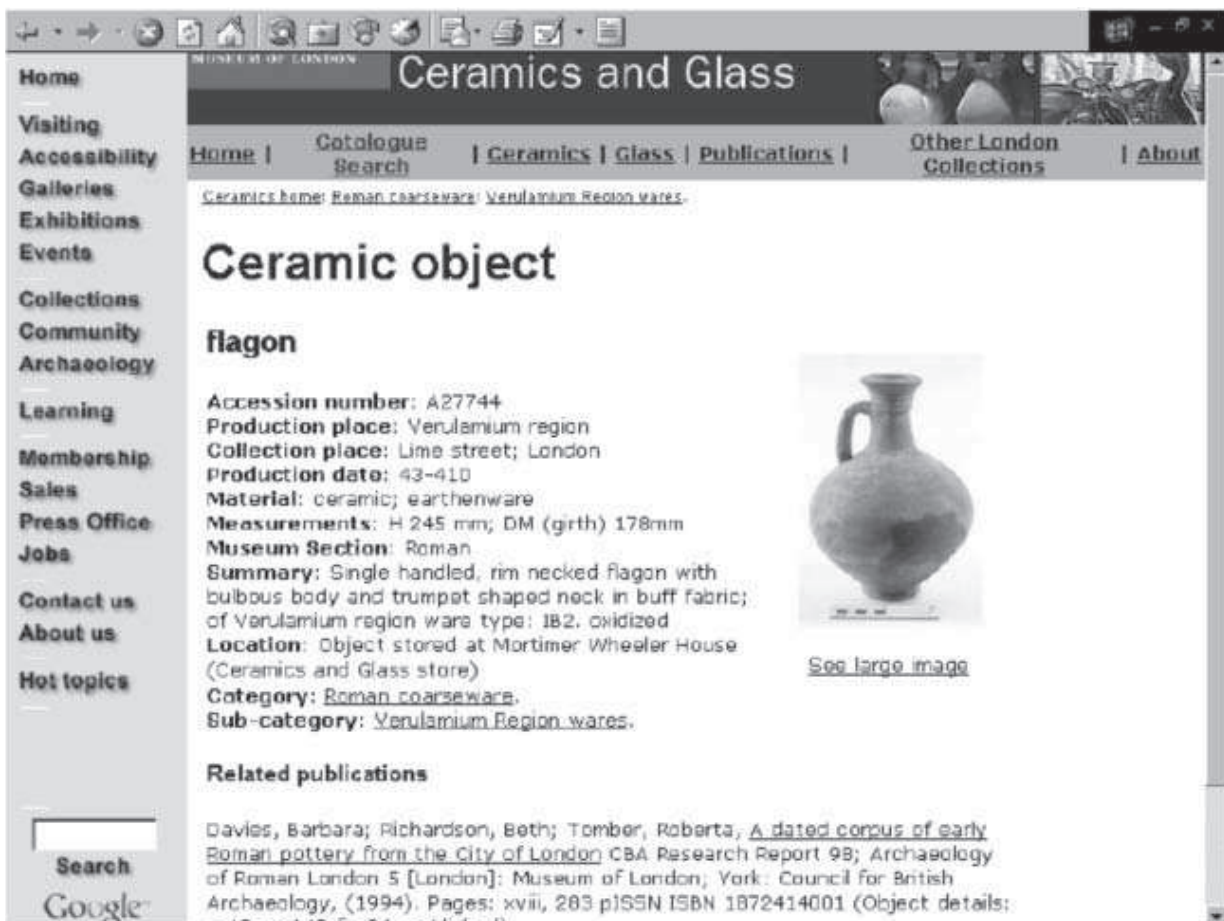
Slika 1. Zbirka keramike i stakla Muzeja Londona www.museumoflondon.org.uk/ceramics

unutar glavne stranice Muzeja (www.museumoflondon.org.uk/ceramics podskup unutar www.museumoflondon.org.uk). Niz pretraga na Googleu u vezi s izrazima koji pokrivaju ključne dijelove Zbirke rezultiraju time da je stranica Muzeja navedena na prvoj stranici rezultata pretrage (potraga za “London ceramics”, “Chelsea porcelain”, “Bow porcelain”, “Fulham Pottery”, “Mill Green ware”, “Surrey whiteware”, “Border ware”, “London samian pottery” i “Whitefriars glass”). Muzej je tijekom prvih devet mjeseci nakon aktiviranja stranice primio 200 upita o keramici i staklu putem e-maila.

PROJEKT *MOVING HERE* (*DOLAZAK OVAMO*)

Uvod

Muzej je bio uključen u nacionalni projekt nazvan *Moving Here*, koji se bavio dokazima migracije u Englesku (Geser i Wood, 2004., Roberts, 2003.). Pod upravom Nacionalnog Arhiva, grupa muzeja, knjižnica i arhiva radila je zajedno na stvaranju web stranice s 200.000 zapisa i digitalnih resursa. Ekstenzivnim napisima o migraciji korisnicima je dana prilika da pridonesu temi svojim osobnim pričama (www.movinghere.org.uk). Na početku projekta određeni je broj

Slika 2. Zbirka keramike i stakla Muzeja Londona, kataloški zapis A27744, www.museumoflondon.org.uk/ceramics

muzeja, knjižnica i arhiva smatrao da posjeduju bogate zbirke relevantne za kulturnu raznolikost, migraciju ljudi u Englesku te za asimilaciju i sudjelovanje imigranata u životu zemlje. Međutim, te su zbirke najčešće izostavljene iz galerija i izložbi i bile su relativno nepoznate općim korisnicima. To je u potpunosti vrijedilo i za slučaj Muzej Londona, gdje će posjetitelj naći malo dokaza o kulturnim manjinama na izložbi, unatoč važnosti tih zajednica u londonskom društvu. Nakon savjetovanja s predstavnicima zajednica i kulturnim sektorom, složili smo se da ćemo početi s projektom katalogiziranja, digitaliziranja i davanja pristupa informacijama o mnogim skrivenim zbirkama. Trideset partnera pridružilo se projektu, uključujući muzeje, knjižnice i arhive. Projekt je počeo krajem 2001., s ukupnim proračunom od 4 milijuna funta (6 milijuna eura), uključujući donaciju veću od 2,5 milijuna funta fonda engleske lutrije.

Ciljani korisnici

Primarna korisnička grupa, koja ima koristi od projekta jesu pojedinci koji tijekom života usavršavaju svoje znanje, zajedno s drugim ciljanim skupinama, uključujući manjinske kulturne skupine, škole i istraživače. Projekt je trebao privući korisnike iz manjinskih zajednica i većih zajednica koji čine dio njihovih života. Jedan od ciljeva bilo je motiviranje uključivanja pojedinaca i zajednica, te podržavanje sudjelovanja u kulturnom sektoru korištenjem prvotnog projekta kao odskočne daske za dugoročne razvoje.

Opći koncept

Vizija je bila razviti opći program koji bi za sve tipove zajednica istražio migraciju

u Englesku. Partneri su se složili da se za taj prvotni projekt koncentriraju na četiri ključne zajednice:

- južnoazijske imigrante (iz Indije, Pakistana i okolnih zemalja);
- imigrante s Kariba;
- migracije Iraca;
- židovske imigrante, pogotovo iz istočne Europe.

Projekt je obuhvatio razdoblje od 1800. godine do danas, u četiri opće točke:

- podrijetlo emigranata
- put ili proces migracije i problemi s kojima su se ljudi susretali u procesu migracije;
- smještaj pridošlih zajednica u Engleskoj;
- razvijanje svakodnevnoga radnog života zajednica, njihova politička aktivnost, obrazovanje, stil života i religijski uvjeti.

Postojao je niz prednosti pri odabiru navedenih četiriju zajednica. Kao prvo, bile su dobro zastupljene u zbirkama. Usto je postojao velik broj aktivnih zajednica koje su pokazale da postoje zainteresirani korisnici podataka koji su mogli pridonijeti razvoju projekta. Prijašnja su istraživanja pokazala entuzijazam i svijest o zbirkama koje su demonstrirale povijest crnaca u Engleskoj. Dodatno, postojao je jak temelj za istraživanja u tim zajednicama, s velikim brojem poznatih autora, specijalista za imigrantsku problematiku.

Uz područje djelovanja muzeja, knjižnica i arhiva dogovoreno je da će projekt funkcionirati također i na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sudjelovanje Londona bilo je posebno bitno jer je jedan od kulturno najraznolikijih gradova svijeta. Projekt se također mogao koristiti nacionalnim, regionalnim i lokalnim zbirkama

koje odražavaju povijest grada. Postojao je velik broj rezultata istraživanja koja su naglasila da se dogodila revolucija u posljednjoj generaciji u Londonu, kad su se mnogi ljudi iz različitih zajednica doselili u grad kao njihovo prvo mjesto ulaska u Ujedinjeno Kraljevstvo. U londonskim se školama govori više od 300 jezika i preko 30% populacije manjinske su grupe (u središnjem Londonu njihov je udio oko 50%).

Razvoj i pristup informacijama

Pojedini su partneri bili zaduženi za identifikaciju relevantnog materijala u svojim zbirkama te za katalogiziranje i digitaliziranje tog materijala unutar svojih lokalnih sustava. Koristeći se financijskim sredstvima projekta, pojedini su partneri katalogizirali od 5.000 do 20.000 predmeta. Muzej Londona odredio je tim od tri stručnjaka da rade na projektu. Doprinos Muzeja je uključivao 1.000 kataloških zapisa i digitalnih slika predmeta i publikacija iz zbirke. Muzej je također izradio 1.400 kataloških zapisa i digitalne audiodatoteke, s opsežnim detaljima o 60 intervjua usmene povijesti, čiji su originali snimljeni tijekom posljednjih 15 godina. Muzej je uvrstio te podatke u svoje interne sustave, stvorivši tako 2.400 zapisa u Multi MIMSY-ju, koji se mogu koristiti dugoročno. Drugi su partneri katalogizirali i digitalizirali originalne državne dokumente, popise putnika, povijesti života, predmete, knjige, novinske izreske itd. Kopije tih zapisa i digitalnih resursa predane su Nacionalnom arhivu, koji je osnovao glavni tim za upravljanje projektom i koordinaciju sa zajednicama. Nacionalni je arhiv počeo širiti svoje postojeće informacijske

sustave da bi mogao podržati projekt, uključujući razvijanje integrirane baze podataka i web okoliša (sl. 3.).

Web stranica sadržava sjedinjenu bazu podataka od 200.000 unosa i digitalnih zapisa. Dodatno, projekt je stvorio obrazovne resurse koji pričaju priču o migraciji i razvio opciju kojom korisnik može istražiti svoje korijene, ilustrirane primjerima individualnih kataloških unosa i slika kreiranih tijekom realizacije projekta. Stranica također sadržava galeriju od 500 do 1.000 ključnih slika koje je projektni tim izabrao kao najreprezentativnije. Napokon, postoji područje s više od 200 osobnih priča koje su pridonijele raznolikosti stranice. Korisnici mogu stranici dodati svoju priču i svoje slike. Jedna od snaga web stranice jest spoj ekstenzivnih kontekstualnih informacija i primarnih zapisa s digitalnim izvorima koje su dostavili partneri. Slika 4. pokazuje dio rezultata potrage za pojmom "Empire Windrush" (jedan od brodova koji su tijekom 1940-ih prevozili imigrante s Kariba u Englesku), s rezultatima iz obrazovnih izvora, priča i kataloga.

Pristup web stranici

Projekt je zaživio u srpnju 2003., s velikim publicitetom i medijskom pokrivenošću, uključujući i članke preko cijele stranice u velikom broju nacionalnih novina. Naširoko su dijeljene brošure o projektu, a deseci tisuća razglednica sa slikama iz projekta prikazani su u kinima diljem zemlje.

Prvotna razina korištenja stranice bila je vrlo pozitivna, s brojevima koji su znatno premašili ciljeve projekta tijekom šest mjeseci nakon stavljanja na

Internet (između 150.000 i 500.000 otvaranja stranice u mjesecu i između 20.000 i 40.000 jedinstvenih posjetitelja mjesečno) (Child i dr., 2004.). Projekt je postizao svoje ciljeve i u sljedećim mjesecima, dok se broj otvaranja stranice stabilizirao na ustaljenoj razini. Niz potraga na Googleu za relevantnim izrazima rezultiralo je time da je *Moving Here* bio naveden na prvoj stranici rezultata potrage (potraga za “migration”, “migration England”, “Irish migration England”, “Jewish migration England” i “Caribbean migration England”).

Nacionalni arhiv proveo je istraživanje korisnika stranice *Moving Here* između trećega i šestog mjeseca nakon objavlivanja. Od 500 odgovora 57% činili su Britanci bijelci, 8% posjetitelja bilo je irskog podrijetla, 14,6% azijskoga, afričkog ili karibskog podrijetla, a 18% svrstalo se pod “drugo bijelo podrijetlo”. Najpopularniji dio stranice je onaj s općim informacijama o migraciji ili o specifičnoj zajednici. Da je stranica pridonijela u razumijevanju migracija u Englesku složilo se 75% korisnika, 75% smatra da su dobili nove informacije sa stranice, 85% misli da je kvaliteta informacija odlična ili dobra, a 83% izjavilo je da bi opet posjetili stranicu. Stranicom je zadovoljno 89% korisnika.

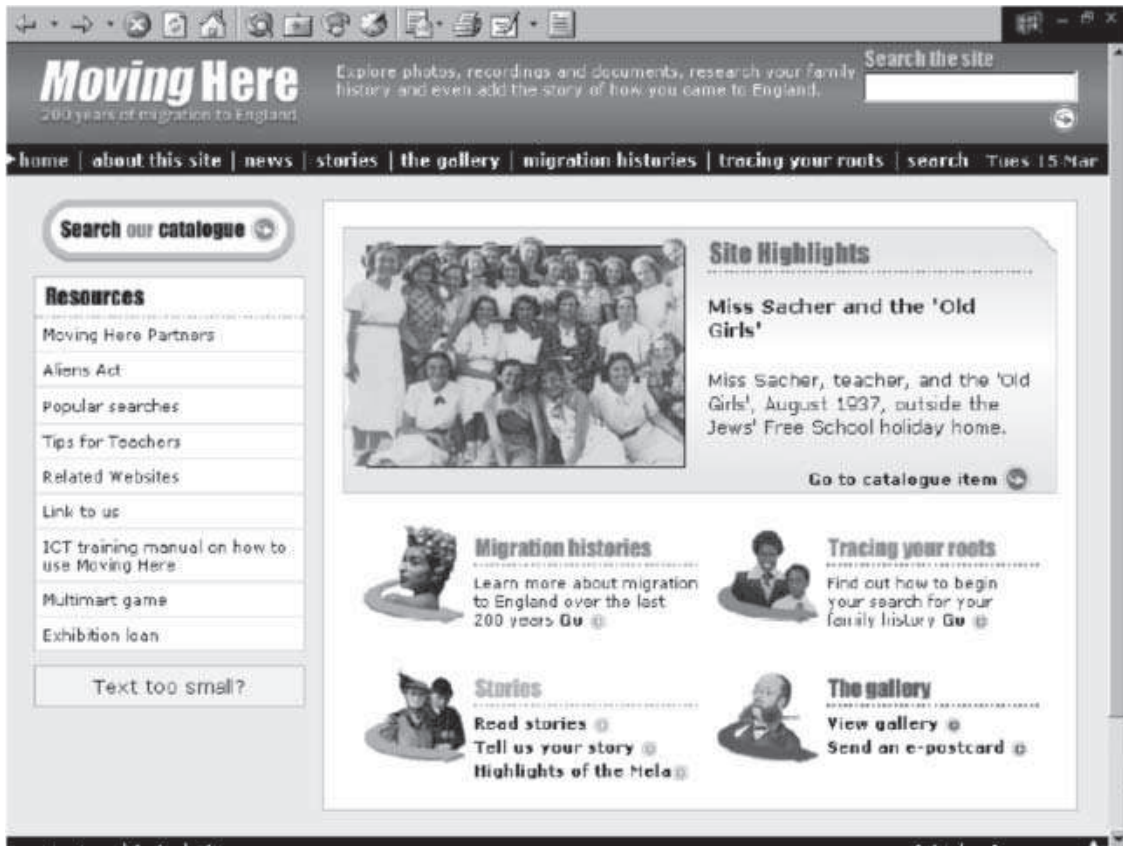
Sudjelovanje partnera i zajednice

Osim web stranicom, projekt je bio vrlo uspješan inspiriranjem partnera i zajednica da surađuju u inicijativama kao što su izložbe, događaji i programi zajednica. Edukacijsko osoblje Muzeja Londona ojačalo je svoje veze u zajednici, pogotovo s azijskom i karipskom manjinom, uključujući te grupe u projekt. Taj

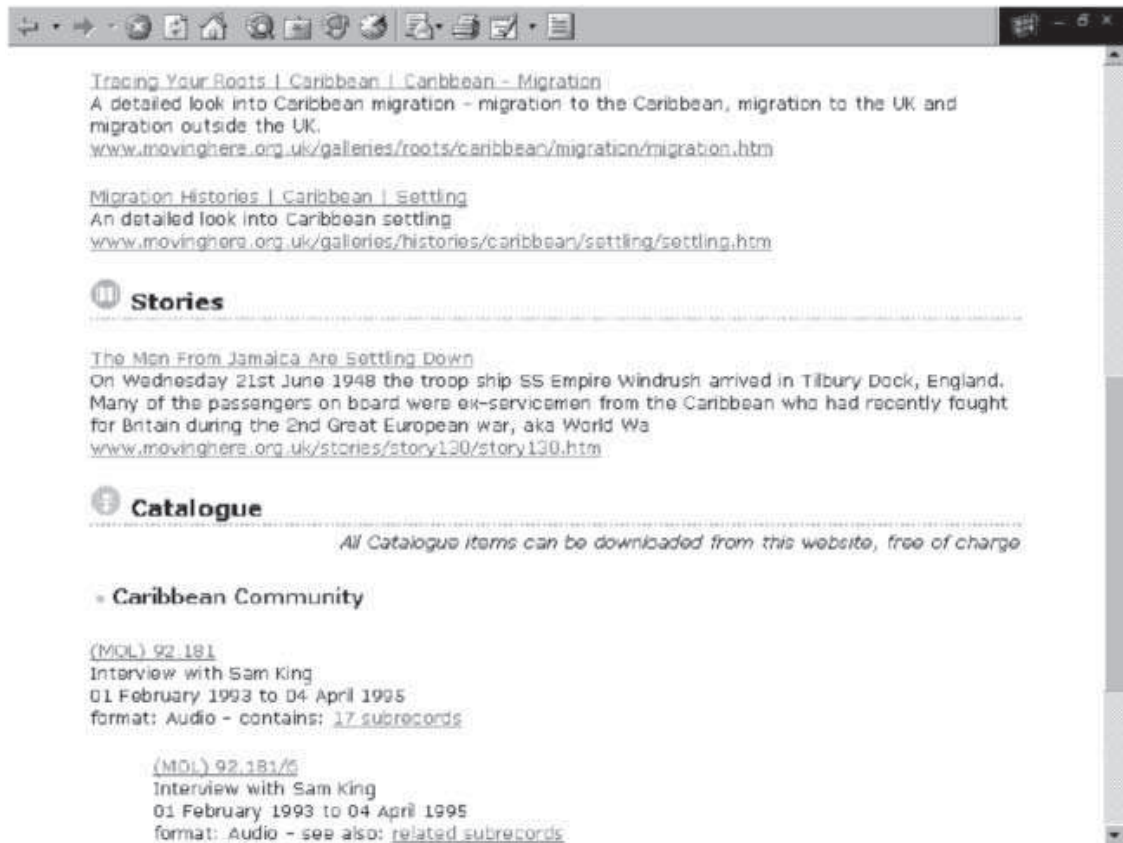
je rad nastavljen nakon što je glavna faza razvijanja baze podataka završena. Na primjer, određeni je broj partnera pripremio događanja u povodu 100. obljetnice donošenja Zakona o strancima iz 1905. dajući povijesnu perspektivu migracije i azila. Web stranica ima sekciju za novosti s direktorijem događanja, tako da potakne informiranost o tim aktivnostima (<http://www.movinghere.org.uk/news/>). Stranica je također ugrađena u širok raspon obrazovnih aktivnosti. Na primjer, Yorkshire i Humerside mreža za učenje u svojoj e-brošuri koju šalje školama imaju sekciju za *Moving Here* projekt (http://www.yhgf.net/Moving_Here.395.0.html). London-ska općina Tower Hamlets koristi se dijelom izložbe stvorene projektom *Moving Here* unutar paketa obrazovanja za osnovne škole. Slično tome, projekt za mlade u Hackneyu, istočni London, koristi se *Moving Hereom* kao pomoći u stvaranju materijala za CD (<http://www.movinghere.org.uk/stories/stories.asp?projectNo=28&SubmitProject=Go>). Sama stranica sadržava priručnik kojim se predavači mogu koristiti da bi pomogli korisnicima u razvijanju njihovih IT vještina (<http://www.movinghere.org.uk/help/it.htm>).

Ishod i razvoj

Projekt je ostvario vrlo uspješnu web zastupljenost. Omogućio je partnerima da prepoznaju snagu i slabosti svojih zbirki te osjete potrebu za nastavkom njihova razvijanja. Također je ojačao veze između zajednica i potaknuo njihovo sudjelovanje. Dodatno, proces partnerstva bio je zaista uspješan. U sklopu projekta obavljena je detaljna procjena, koja je potvrdila uspjeh web resursa i procesa partnerstva (Child i drugi, 2004.).

Slika 3. Moving Here, početna stranica

Slika 4. Primjer rezultata upita o pojmu "Empire Windrush"

Krajem 2004. Nacionalni je arhiv nagrađen za projekt *Moving Here* s 800.000 funta iz fonda Heritage Lottery Fund (HLF). Taj je projekt nazvan *Routes to the Future (Putovi u budućnost)*, a zabilježiti će i arhivirati iskustva prve i druge generacije imigranata u Engleskoj. Financiranje će potaknuti da se u bazu podataka *Moving Here* dodaju informacije turskih, jemenskih, kineskih, istočnoeuropskih, ugandskih, azijskih i portugalskih useljenika, koje su skupili muzeji i zajednice diljem zemlje.

ODRŽIVOST I STANDARDI

Projekti *Keramika i staklo* i *Moving Here* bili su zahtjevni za osoblje i sustave Muzeja Londona i druge partnere. Da bi se opravdala ulaganja, Muzej je trebao biti siguran da će stranice projekata odgovarati potrebama korisnika i da sadržaj ima dugotrajnu budućnost. U oba primjera Muzej je uvrstio primarne kataloške zapise i digitalne resurse u svoj glavni sustav informacija o zbirkama. Prednost toga je da resursi mogu biti razvijeni i korišteni u drugim projektima kao trajno održivo dobro Muzeja (Roberts, 2000.). Ti i slični projekti imaju koristi od razvoja nacionalnih i međunarodnih standarda. Interni sustav Muzeja kompatibilan je sa SPECTRUM standardom (Ashby, McKenna i Stiff, 2001.; Udruga dokumentacije muzeja, 1997.; Roberts, 2005.). Standardi digitalnih fotografija utemeljeni su na nacionalnim smjernicama (http://www.mla.gov.uk/action/pn/digi_tech_standards.asp), koje sada održava UKOLN (<http://www.ukoln.ac.uk/interop-focus/gpg/>). Standardi arhiviranja i integrirana baza podataka razvijena za projekt *Moving Here* ute-

meljeni su na smjernicama Dublin Core (<http://dublincore.org/>).

LITERATURA I IZVORI

- Adams, E. (1987), Chelsea porcelain. London: Barrie & Jenkins.
- Adams, E. and Redstone, D. (1981), Bow porcelain. London: Faber and Faber.
- Ashby, H., McKenna, G., Stiff, M. (2001), SPECTRUM knowledge: standards for cultural information management. Cambridge: mda. ISBN 1-900642-08-5.
- Child, C., Ramsden, C., Kelleher, J. and Barka, S. (2004), Evaluation of Moving Here. Final Report. London: The Tavistock Institute. Internal report produced for the Moving Here project.
- Evans, W., Ross, C. and Werner, A. (1995), Whitefriars glass. James Powell & Sons of London. London: Museum of London.
- Geser, G. and Wood, H. (2004), "Moving Here: Migration Records and Experiences". *Digicult Thematic Issue 5*, pages 25-35. http://www.digicult.info/downloads/digicult_thematicissue5_january_2004.pdf
- Green, C. (1999), John Dwight's Fulham Pottery: excavations 1971-79. English Heritage Archaeological Report, 6. London: English Heritage.
- International Council of Museums. International Committee for Documentation (1993), CIDOC Newsletter, issue 4, July 1993.
- Jackson, L. (1996), Whitefriars glass. The art of James Powell and Sons. Shepton Beauchamp: Richard Dennis.
- Marsh, G.(1981), "London's samian supply and its relationship to the development of the Gallic samian industry". In Anderson, A.C. and Anderson, A. S. (eds.). Roman pottery research in Britain and north-west Europe. Papers presented to Graham Webster. British Archaeological Reports International Series, 123, 173-238.
- Museum Documentation Association (1997), SPECTRUM: The UK Museum Documentation Standard. Second edition. Cambridge: Museum Documentation Association. ISBN 1-900642-01-8. <http://www.mda.org.uk/spectrum.htm>
- Museum Documentation Association (1992), Sharing the information resources of museums. Proceedings of an International Conference. Edited by D. A. Roberts. Cambridge: Museum Documentation Association. ISBN 0-905963-80-6.

National Museum Directors' Conference (1999), *A netful of jewels: new museums in the learning age*. London: National Museum Directors' Conference. ISBN 0-9536047-0-5.

Available from http://www.vam.ac.uk/images/netful_of_jewels.pdf*

National Museum Directors' Conference (2000), *Building the digital museum*. London: National Museum Directors' Conference.

Pearce, J. E., Lakin, D. and Edwards, J. E. C. (1992), *Border wares. Post-medieval pottery in London, 1500-1700: volume 1*. London: HMSO.

Roberts, D. A. and Light, R. B. (1980), "Museum documentation. Progress in Documentation". *Journal of Documentation*, 36(1), 42-84.

Roberts, D. A. (1985), *Planning the documentation of museum collections*. Cambridge: Museum Documentation Association. ISBN 0 905963-53-9.

Roberts, A. (2000), "Archiving and integrating information resources: ensuring long-term access to museum information." *MDA Information*, 5(1), December 2000, 15-20.

Roberts, A. (2003), *The experience and outcomes of the Moving Here NOF-digitise project: Celebrating 200 years of migration to England*. Paper presented at the MDA conference, 2003.

<http://www.mda.org.uk/conference2003/paper06.htm>*

Roberts, A. (2005), *Inventories and documentation*. In *Handbook for running a museum*. Paris: ICOM, in press 2005.

Vince, A. (1985), "The Saxon and medieval pottery of London: a review". *Medieval Archaeology*, 29, 25-93.

DELIVERING COLLECTIONS INFORMATION TO USERS

The paper analyses the different categories of users of collections information and the ways in which the information can be exploited. It outlines two case studies from the Museum of London. It stresses the importance of the sustainability of collections information and the need for this information to be based on established standards.